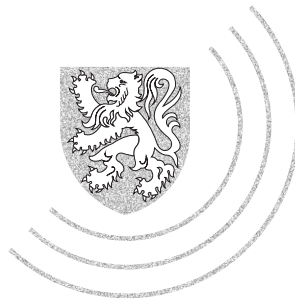

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

13 november 2002

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics"

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	7
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	13
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	15
Advies van de Raad van State	19
Ontwerp van decreet	31

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van decreet beoogt de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" bij de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), teneinde deze administratie toe te laten in de toekomst op een werkbare manier de binnen haar rangen aanwezige knowhow en kennis te promoten en te commercialiseren, en opdrachten voor derden uit te voeren.

Zo kan onder meer de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek (WLH) van de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), als centrum voor toegepast waterbouwkundig en aanverwant onderzoek, bogen op een ruime faam van eminente deskundigheid in binnen- en buitenland. Zij voert immers niet alleen studie-opdrachten uit voor het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, maar wordt ook, conform zijn initiële opdracht, regelmatig aangezocht om derden-opdrachten uit te voeren.

Daarnaast worden ook andere afdelingen en experts van de administratie Waterwegen en Zeewezen op regelmatige basis aangezocht door derden om hun kennis en expertise ten dienste te stellen ten behoeve van opmaak van haalbaarheidsstudies en technische referentietermen voor bestekken, opleidingen en trainingen, en zo meer.

De huidige beheersstructuur van het Waterbouwkundig Laboratorium laat echter niet meer toe om deze derden-opdrachten op een praktisch werkbare wijze aan te nemen en uit te voeren. Sedert recente opmerkingen van het Rekenhof, is het aanvaarden van derden-opdrachten zelfs geheel stilgevallen. De problematiek is derhalve acuut, en vergt een dringend ingrijpen.

Het Laboratorium werd opgericht in 1933. Van meet af aan werd voorzien dat het Laboratorium ook studies voor derden zou uitvoeren, tegen vergoeding van de kostprijs. Hiervoor beschikt het Laboratorium momenteel over een organiek begrotingsfonds zonder rechtspersoonlijkheid.

De huidige beheersstructuur van het Waterbouwkundig Laboratorium strookt echter niet met het uitdrukkelijke beleid van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement om aan vergelijkbare instellingen en administraties die opdrachten voor derden uitvoeren, precies met het oog daarop, geheel

of minstens ten dele een eigen rechtspersoonlijkheid toe te kennen (zoals onder meer is gebeurd voor het Instituut voor Natuurbehoud en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer).

De voordelen van een organiek begrotingsfonds zijn zeer beperkt : de vertrouwde met het bestaande rechtskader en de daaruit voortvloeiende rechtszekerheid zijn sterk te relativieren, onder meer gelet op onverwacht opgedoken begrotingstechnische belemmeringen ;

- het bevoorrechte statuut van een administratie of afdeling van het Vlaamse Gewest kan perfect bewaard blijven bij overgang naar een meer zelfstandig statuut dat alleen van toepassing is op derden-opdrachten.

De nadelen van een organiek begrotingsfonds zijn talrijk :

- algemeen gebrek aan een commerciële structuur ;
- traagheid en complexiteit van de besluitvorming ;
- belemmeringen inzake de rekrutering van personeel ;
- begrotingstechnische belemmeringen ;
- gebrekkige kostenaanrekening bij studies voor derden ;
- inactie inzake de bescherming en de valorisatie van intellectuele eigendomsrechten ;
- onmogelijkheid van samenwerkingsverbanden en joint ventures, en gebrek aan betrokkenheid van externe deskundigen ;
- onmogelijkheid om kennis en knowhow in andere afdelingen van AWZ dan WLH te commercialiseren ;
- discriminatie ten opzichte van vergelijkbare instellingen.

De oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" bij de administratie Waterwegen en Zeewezen :

- laat toe de meest acute problemen uit de weg te ruimen ;

- strookt met het eerder door de Vlaamse regering in vergelijkbare gevallen gevolgd beleid ;
- waarborgt het blijvend toezicht vanuit de Vlaamse regering, doordat de Beheerscommissie zuiver uit vertegenwoordigers van het Gewest bestaat, en de Vlaamse regering bovendien bijzondere toezichtsbevoegdheden zijn toegekend ;
- waarborgt een hechte band, verstandhouding en samenwerking tussen de administratie Waterwegen en Zeewezen en de afgezonderde rechtspersoon.

De oprichting van een Eigen Vermogen, uitsluitend voor deze derden-opdrachten, laat toe om dit voor de Vlaamse Gewest en de gehele waterbouw- en zeehavensector strategisch belangrijke activiteiten-segment te behouden en verder uit te bouwen.

Gelijkaardige Eigen Vermogens werden in het verleden onder meer opgericht bij het Instituut voor Natuurbehoud en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, op basis van zeer gelijkaardige overwegingen. De oprichting van een Eigen Vermogen werd ook aanbevolen na een uitvoerige onafhankelijke juridische analyse van een tiental mogelijke hervormingsmodellen door Prof. Eric Van Hooydonk van de Universiteit Antwerpen (*Juridische aspecten van de verzelfstandiging van het derden-onderzoek van het Waterbouwkundig Laboratorium, 21 december 1998, 217 p.*).

Het op te richten Eigen Vermogen beschikt over een eigen rechtspersoonlijkheid, en wordt, onder toezicht van de Vlaamse regering, bestuurd door een Beheerscommissie, waarin zijn opgenomen het hoofd van de entiteit externe betrekkingen van de administratie Waterwegen en Zeewezen (als voorzitter), de directeur-generaal van AWZ, de afdelingshoofden van de afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen (BHWZ) en de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek (WLH) van AWZ, een inspecteur van financiën, en een vertegenwoordiger van de functioneel bevoegde minister.

De juridische vormgeving van het Eigen Vermogen in het voorontwerp van decreet was sterk geïnspireerd door de teksten die gelden voor de Eigen Vermogens van het Instituut voor Natuurbehoud en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. Ofschon het dus om gebruikelijke en beproefde regelingen ging, heeft de Raad van State in zijn advies bij het voorontwerp een reeks juridische opmerkingen gemaakt. Behoudens waar expliciet

aangeduid in de artikelsgewijze bespreking, werd aan al deze opmerkingen gevolg gegeven.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 4

De rol van de administratie Waterwegen en Zeewezen en van de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek binnen het Vlaamse Gewest, blijft onverkort gehandhaafd, daar het Eigen Vermogen alleen wordt belast met opdrachten voor derden.

Artikel 5

De Raad van State gaat er in zijn advies terecht van uit dat het Eigen Vermogen geen statutaire personeelsleden en geen personeelskader heeft, maar dat het volledig werkt met contractueel aangeworven personeel. In het ontwerp werd deze bedoeling nog explicieter geformuleerd. Zoals de Raad suggereert, berust deze regeling op artikel 2, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van rechtswege van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen. Dat artikel bepaalt dat wanneer de publiekrechtelijke rechtspersoon voor het wezen van zijn opdracht in mededinging treedt met andere publieke of private marktdeelnemers, het decreet kan bepalen dat aan de personeelsbehoeften wordt voldaan door personen die bij arbeidsovereenkomst in dienst worden genomen. Het Eigen Vermogen bevindt zich in dit geval daar het bij de uitvoering van zijn wezenlijke opdracht, bepaald in artikel 4, 1°, onvermijdelijk in mededinging zal treden met buitenlandse waterbouwkundige laboratoria naar publiek en privaatsrecht. Derhalve is het gerechtvaardigd dat het Eigen Vermogen uitsluitend contractueel personeel in dienst heeft. Daarenboven valt eraan te herinneren dat de problemen in verband met de recrutering van personeel en de onaangepastheid van het ambtenarenstatuut voor de te vervullen functies van meet af aan hoofdredenen vormden om tot oprichting van het Eigen Vermogen over te gaan.

De mogelijkheid van terbeschikkingstelling van contractuele personeelsleden van het Eigen Vermogen aan het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd eveneens expliciet in het ontwerp van decreet ingeschreven. In lijn met de suggestie van de Raad van State, weze bevestigd dat deze werkwijze, waarvan in een bepaalde interpretatie zou kunnen worden gesteld dat zij afwijkt van het wettelijk regime van de uitzendarbeid geregeld in de wet van 24 juli 1987, berust op de impliciete bevoegdheden waarover de decreetgever beschikt ingevolge artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Aan alle jurisprudentiële toepassingscriteria is te dezen voldaan : (1) de werkwijze is absoluut noodzakelijk om het Eigen Vermogen te doen functioneren : zij strookt niet alleen met een in de praktijk sedert zeer lang noodzakelijk bevonden regeling, maar zij is en blijft onontbeerlijk om te komen tot een rationele personeelsinzet, rekening houdend met het fluctuerend karakter van de activiteit van het Eigen Vermogen (die immers voortvloeit uit derden-opdrachten) en de nauwe organisatorische band tussen het Eigen Vermogen en de Afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek, die beide immers ook gebruik maken van dezelfde gespecialiseerde gebouwen en installaties, waaronder waterbouwkundige modellen ; (2) de aangelegenheid leent zich duidelijk tot een gedifferentieerde regeling, die specifiek is voor dit eigensoortige aspect van de overheidsactiviteit in Vlaanderen, waarbij valt op te merken dat gelijksoortige activiteiten inzake maritiem-waterbouwkundig onderzoek in de andere twee Gewesten niet eens bestaan en (3) de weerslag van de afwijking op de federale bevoegdheid inzake uitzendarbeid is volstrekt marginaal : door deze bijzondere regeling voor een relatief kleine overheidsdienst en voor een zeer kleine groep werknemers met een zeer specifieke functie, actief in een geheel bijzondere, duidelijk afgescheiden marktische, wordt de bedoelde federale bevoegdheid nauwelijks geraakt.

Artikel 9

Het is logisch dat de werkmiddelen die het Eigen Vermogen met het oog op de uitvoering van een bepaalde derden-opdracht zou verwerven, zoals computers of software, en die na de beëindiging van de betrokken opdracht verder bruikbaar zijn, nuttig kunnen worden aangewend binnen de administratie Waterwegen en Zeewezen, tenzij de Beheerscommissie anders zou beslissen.

Artikel 10

De in bepaalde gevallen nuttige of zelfs noodzakelijke geïnstitutionaliseerde samenwerking van het Eigen Vermogen met andere instellingen of ondernemingen is onderworpen aan twee beperkingen :

- het Eigen Vermogen mag zich alleen associëren met ondernemingen of instellingen die geen winst beogen (dus vooral overheidsinstellingen of v.z.w.'s, en bijvoorbeeld géén private aannemingsbedrijven) ;
- het doel van de partner moet verband houden met het doel van het Eigen Vermogen. Er wordt in de eerste plaats, doch niet uitsluitend, gedacht aan samenwerking op het vlak van adviesverlening en promotie-activiteiten.

Het Eigen Vermogen is volledig vrij om andere contractuele samenwerkingsverbanden op te zetten met private partners, met gebruikmaking van alle geschikt bevonden gemeenschappelijke contractstechnieken. Zo kan het Eigen Vermogen vrij optreden als onderaannemer van een privaat aannemingsbedrijf, en kan het vrij deelnemen aan een tijdelijke vereniging met commerciële partners. Dit is een normaal uitvloeisel van de rechtspersoonlijkheid (zie de artikelen 3 en 5 van het ontwerp).

Artikel 11

Overeenkomstig het advies van de Raad van State is de toezichtsregeling opgenomen in het decreet zelf en zal zij dus niet bij uitvoeringsbesluit worden vastgesteld. De in het decreet ingeschreven toezichtsregeling blijft echter analoog aan deze voor andere Eigen Vermogens.

Artikelen 13 en 14

Deze bepaling schaft het begrotingsfonds af dat destijds voor de uitvoering van studie-opdrachten voor derden door het Waterbouwkundig Laboratorium werd opgericht.

De middelen die nog in dit fonds voorhanden zijn, en die momenteel onbruikbaar zijn, worden logischerwijze overgeheveld naar het Eigen Vermogen, als een soort startkapitaal.

De suggestie van de Raad van State om de Vlaamse regering te belasten met het vaststellen van de

datum van inwerkingtreding, is niet gevolgd, omdat sowieso een dringende start van het Eigen Vermogen gewenst is. Wel is een bepaling toegevoegd die de Vlaamse regering machtigt om alle overgangsmaatregelen te treffen om een vlotte overgang mogelijk te maken.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

Steve STEVAERT

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics"
bij de administratie Waterwegen en Zeewezen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister vice-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Er wordt bij de administratie Waterwegen en Zeewezen een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" opgericht, afgekort "EVFH".

Artikel 3

Het EVFH heeft rechtspersoonlijkheid.

Artikel 4

Het EVFH heeft tot doel :

1° het uitvoeren, in opdracht van binnen- en buitenlandse natuurlijke personen en publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, andere dan het Vlaamse Gewest, of op eigen initiatief, van toegepaste onderzoeks-, studie-, expertise-, opleidings- en dienstverleningsopdrachten op het domein van de waterbouwkunde, de nautische wetenschappen, de milieukunde, en andere water-, zee-, waterweg-, haven- en scheepvaartgebonden aangelegenheden in de ruime zin van het woord ;

2° het economisch valoriseren van resultaten van de activiteiten bedoeld onder 1°.

Artikel 5

Het EVFH kan voor de verwezenlijking van zijn doel vrij contracten sluiten, roerende en onroerende goederen verwerven en vervreemden, personeel aanwerven, tewerkstellen en ontslaan, en in het algemeen alle nuttige rechtshandelingen stellen.

Artikel 6

§ 1. Het EVFH wordt bestuurd door een Beheerscommissie.

§ 2. De leden van de Beheerscommissie zijn :

- 1° het hoofd van de entiteit externe betrekkingen van de administratie Waterwegen en Zeewezen van het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, die ambtshalve voorzitter van de Beheerscommissie is ;
- 2° de directeur-generaal van de voormelde administratie Waterwegen en Zeewezen, of zijn vertegenwoordiger ;
- 3° het afdelingshoofd van de afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen van de administratie Waterwegen en Zeewezen ;
- 4° het afdelingshoofd van de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek van de administratie Waterwegen en Zeewezen ;
- 5° een inspecteur van Financiën ;
- 6° een vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor de openbare werken, door hem aangeduid.

§ 3. De voorzitter kan bevoegde personen uitnodigen om met raadgevende stem aan de bespreking van een punt van de agenda van een vergadering van de Beheerscommissie deel te nemen.

§ 4. De Beheerscommissie vergadert minstens tweemaal per jaar, met name voor het vaststellen van de begroting en de rekening overeenkomstig artikel 9.

§ 5. Het mandaat van lid van de Beheerscommissie is onbezoldigd.

Artikel 7

De inkomsten van het EVFH worden gevormd door :

- 1° de gelden en vergoedingen betaald voor onderzoeken, studies, ontledingen, proeven, keuringen, opleidingen en andere diensten in verband met het doel omschreven in artikel 3 ;
- 2° de giften, legaten, schenkingen, beurzen, prijzen of alle andere giften tot aanvaarding waarvan de Koning krachtens artikel 3 van de wet van 28 juni 1930 machtiging heeft verleend, of die voorlopig zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akten gedane schenkingen onder de levenden ;
- 3° de inkomsten uit de verkoop van rapporten, brochures, kaarten, plans of andere publicaties en producten ;

- 4° de inkomsten van het valoriseren van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten, waaronder het exploiteren van intellectuele eigendomsrechten ;
- 5° de inkomsten van het beheer en de vervreemding van goederen behorend tot het vermogen van het EVFH.

Artikel 8

Het EVFH kan geen inkomsten boeken lastens de begroting van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 9

§ 1. Ieder jaar, vóór 31 oktober, stelt de Beheerscommissie de begroting vast van de uitgaven voor het volgende begrotingsjaar, alsmede de middelen van het EVFH om die uitgaven te dekken.

Ieder jaar, vóór 31 maart, stelt de Beheerscommissie de rekening van het EVFH van het voorgaand begrotingsjaar op.

De begroting en de rekening, alsmede elke desbetreffende wijziging, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering, samen met het advies van de Inspectie van Financiën.

§ 2. Behoudens andersluidende beslissing van de Beheerscommissie, wordt het batig saldo van het vorig begrotingsjaar door het EVFH behouden, en kan het door het EVFH vrij worden aangewend, zoals voor de ontwikkeling van nieuwe initiatieven of promotie.

§ 3. Behoudens andersluidende beslissing van de Beheerscommissie, worden de niet-geldelijke werkingsmiddelen die door het EVFH in het raam van een derden-opdracht werden verworven, bij het einde van de desbetreffende opdracht automatisch in eigendom overgedragen aan het Vlaams Gewest, om er verder bij de administratie Waterwegen en Zeewezen te worden aangewend.

Artikel 10

Het EVFH kan met natuurlijke personen en rechtspersonen contracten sluiten in het raam van een aanneming, een onderaanneming, een tijdelijke vereniging, een consortium, en alle andere geschikt bevonden samenwerkingsverbanden.

Het EVFH kan mede-oprichter, lid, bestuurder of vennoot zijn van publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen, op voorwaarde dat deze geen winst beogen, en het doel van deze rechtspersonen met het doel van het EVFH verband houdt.

Artikel 11

Het EVFH staat onder het toezicht van de Vlaamse regering.

Artikel 12

De nadere regelen betreffende het beheer, de werking en de boekhouding van het EVFH, alsook het toezicht op het EVFH, worden vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering.

Artikel 13

Het Fonds van het Waterbouwkundig Laboratorium te Borgerhout wordt afgeschaft.

De bij de afschaffing in dit fonds aanwezige middelen worden van rechtswege overgedragen aan het EVFH.

Artikel 27 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, wordt opgeheven.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Steve STEVAERT

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Openbaar adviesorgaan ten behoeve van de Vlaamse regering

Aan de heer Steve Stevaert
Minister vice-president en Vlaams Minister
van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20, bus 1

1000 BRUSSEL

Datum: 19 juli 2000
Uw ref.: s1/s3/AWZ057/12630
Ref.: 3.04.03/K2/M5/00/684
Betreft: voorontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" bij de Administratie Waterwegen en Zeewezen

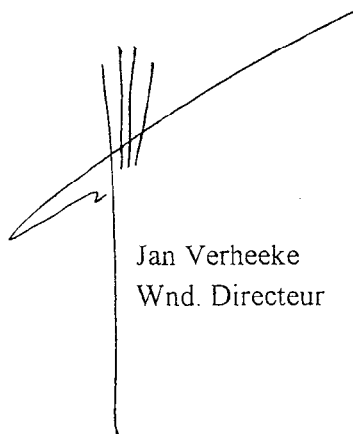
Mijnheer de Minister,

Uw adviesvraag over in rand vermeld onderwerp van 6 juli 2000 hebben we bij de MiNa-Raad goed ontvangen, en we danken U hiervoor.

Het Bureau, zitting 12 juli 2000, besliste evenwel niet op de adviesvraag in te gaan. Dit voorontwerp van decreet heeft immers vooral een (begrotings)technisch karakter, en het was niet echt duidelijk welke meerwaarde de MiNa-Raad zou kunnen leveren.

Wel werd door het Bureau opgemerkt dat er een zeker milieukundig element te noteren viel in de opdrachtverklaring van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics - wat de bedenking ontlokte dat er wellicht ook een milieukundige inbreng denkbaar moest zijn in de sturing van dit laboratorium. Maar deze bedenking geef ik slechts ter informatie, en heeft geen advieswaarde.

Met de meeste hoogachting,

Jan Verheeke
Wvd. Directeur

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 22 september 2000
50NM092101

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

Aan de Heer Steve STEVAERT
Minister vice-president van de Vlaamse
regering
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare
Werken en Energie
Ferraris, Koning Albert II-laan 20

1000 BRUSSEL

Mijnheer de Minister,
Mijnheer de Minister Vice-president,

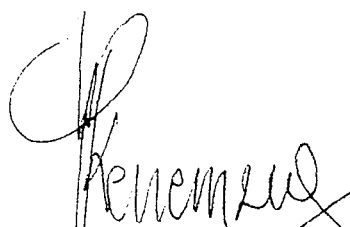
Betreft : Adviesvraag over het voorontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" bij de administratie Waterwegen en Zeewezen

Op 6 juli 2000 heeft U aan de SERV advies gevraagd over een voorontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" bij de administratie Waterwegen en Zeewezen. Het is de bedoeling om via dit orgaan de administratie toe te laten om in de toekomst ook opdrachten voor derden uit te voeren. De juridische vormgeving van het Eigen Vermogen is sterk geïnspireerd op de constructie van de reeds bestaande Eigen Vermogens van het Instituut voor Natuurbehoud en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.

Het voorontwerp van decreet bevat vooral bepalingen m.b.t. het opzetten en de werking van een juridische constructie om het naar de toekomst toe mogelijk te maken opdrachten voor derden uit te voeren. Het gaat hier dus hoofdzakelijk om bepalingen van juridisch-technische aard en derhalve acht de SERV het niet aangewezen hierover een advies te formuleren.

Wél wenst de SERV te wijzen op de volgende bekommernis. Het Eigen Vermogen staat onder toezicht van de Vlaamse regering en wordt bestuurd door een Beheerscommissie die is samengesteld uit vertegenwoordigers van administratie en overheid (o.a. een vertegenwoordiger van de functioneel bevoegde minister en een inspecteur van financiën). Dit waarborgt een vrij hechte band tussen de administratie Waterwegen en Zeewezen, de Vlaamse overheid en de afgezonderde rechtspersoon. Door deze band zou zich eventueel een probleem van mogelijke belangenvermenging kunnen voordoen. In theorie zou het bijvoorbeeld denkbaar kunnen zijn dat de voorkennis van een lopend onderzoek (dat het Eigen Vermogen in opdracht van derden uitvoert) door de leden van de Beheerscommissie wordt aangewend ten behoeve van het beleid.

De SERV vraagt dan ook om in het licht van de oprichting en de werking van het Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics", met deze bekommernis rekening te houden en mogelijke belangenvermenging uit te sluiten.

Pieter Kerremans,
Administrateur-generaal.

Met de meeste hoogachting,

Kris Peeters,
Voorzitter SERV.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 32.282/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 26 september 2001 door de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" bij de administratie Waterwegen en Zeewezen", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 18 december 2001, 5 februari 2002, 19 maart 2002, 16 april 2002 en 23 april 2002, op laatstvermelde datum het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" (hierna : EVFH) bij de administratie Waterwegen en Zeewezen, met het oog op het commercialiseren van de eigen expertise. Het EVFH heeft rechtspersoonlijkheid (artikelen 2 tot 4 van het ontwerp).

Het ontwerp regelt de handelingsbekwaamheid van de rechtspersoon (artikelen 5 en 10), de samenstelling en de werking van de Beheerscommissie die het EVFH bestuurt (artikel 6), de inkomsten en het financieel beheer van het EVFH (artikelen 7 tot 9), en het toezicht op deze instelling (artikel 11).

Voorts wordt de Vlaamse regering gemachtigd de nadere regelen betreffende het beheer, de werking en de boekhouding van het EVFH vast te stellen (artikel 12).

Het EVFH is bedoeld om in de plaats te komen van het Fonds van het Waterbouwkundig Laboratorium te Borgerhout, opgericht bij artikel 27 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991. Artikel 13 van het ontwerp voorziet in de opheffing van die decreetsbepaling.

ALGEMENE OPMERKING

Het EVFH moet worden beschouwd als een instelling als bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Volgens dat artikel kan "het decreet" aan dergelijke instellingen rechtspersoonlijkheid toekennen; bovendien regelt het decreet "hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht". Aldus verplicht de bijzondere wetgever de decreetgever om de basisregels vast te stellen, hetgeen niet uitsluit dat hij de nadere uitwerking van die basisregels aan de regering opdraagt ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Zie, o.m., Arbitragehof, 31 mei 2001, nr. 75/2001, overw. B.11.

Te dezen zal, inzonderheid wat het toezicht op het EVFH betreft, de basisregeling in het ontworpen decreet zelf opgenomen moeten worden. In dit opzicht voldoen de artikelen 11 en 12 niet.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Opschrift

Het staat in beginsel niet aan de decreetgever om te bepalen hoe de diensten van de Vlaamse regering gestructureerd moeten worden. De precisering dat het EVFH wordt ondergebracht "bij de administratie Waterwegen en Zeewezen", kan dan ook beter weggelaten worden.

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 2 van het ontwerp.

Artikel 4

Volgens de bepaling sub 1° kan het EVFH bepaalde opdrachten uitvoeren, "in opdracht" van bepaalde instanties, "of op eigen initiatief". Het is niet duidelijk wat de woorden "op eigen initiatief" betekenen. Meer bepaald rijst de vraag of die woorden wel verenigbaar zijn met de doelstelling om enkel voor wat betreft de opdrachten voor derden in een aparte rechtspersoonlijkheid te voorzien.

De gemachtigde ambtenaar heeft in dit verband het volgende verklaard :

"Het «op eigen initiatief» uitvoeren van toegepaste onderzoeks-, studie-, expertise-, opleidings-, en dienstverleningsopdrachten houdt nog steeds in dat deze opdrachten moeten uitgevoerd worden voor derden. Eigen initiatief dient hier aldus geïnterpreteerd dat het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics niet uitsluitend opdrachten voor derden kan uitvoeren wanneer (het) hiervoor rechtstreeks aangezocht wordt, maar dat (het) ook «op eigen initiatief» kan deelnemen aan aanbestedingen of offertevragen van derden dan wel voorstellen kan uitwerken voor derden in het kader van hoger vermelde opdrachten (zie ook artikelsgewijze bespreking «artikel 4» in de memorie van toelichting)".

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Artikel 5

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister vice-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Er wordt een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" opgericht, afgekort "EVFH".

Artikel 3

Het EVFH heeft rechtspersoonlijkheid.

Artikel 4

Het EVFH heeft tot doel:

- 1° het uitvoeren, voor binnen- en buitenlandse natuurlijke personen en publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, van toegepaste onderzoeks-, studie-, expertise-, opleidings- en dienstverleningsopdrachten op het domein van de waterbouwkunde, de nautische wetenschappen, de milieukunde, en andere water-, zee-, waterweg-, haven- en scheepvaartgebonden aangelegenheden in de ruime zin van het woord ;
- 2° het economisch valoriseren van resultaten van de activiteiten bedoeld onder 1°.

Het EVFH kan voor de verwezenlijking van zijn doel vrij contracten sluiten, roerende en onroerende goederen verwerven en vervreemden, op contractuele basis personeel aanwerven, tewerkstellen en ontslaan, en in het algemeen alle nuttige rechtshandelingen stellen.

Het EVFH kan personeel ter beschikking stellen van het Vlaamse Gewest. De wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers is op deze terbeschikkingstelling niet van toepassing.

Artikel 6

§ 1. Het EVFH wordt bestuurd door een Beheerscommissie.

§ 2. De leden van de Beheerscommissie zijn :

- 1° het hoofd van de entiteit externe betrekkingen van de administratie Waterwegen en Zeewezen van het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, die ambtshalve voorzitter van de Beheerscommissie is ;
- 2° de directeur-generaal van de voormelde administratie Waterwegen en Zeewezen, of zijn vertegenwoordiger ;
- 3° het afdelingshoofd van de afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen van de administratie Waterwegen en Zeewezen ;
- 4° het afdelingshoofd van de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek van de administratie Waterwegen en Zeewezen ;
- 5° een ambtenaar, deskundig in financiën en begroting ;
- 6° een vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor de openbare werken, door hem aangeduid.

§ 3. De voorzitter kan bevoegde personen uitnodigen om met raadgevende stem aan de bespreking van een punt van de agenda van een vergadering van de Beheerscommissie deel te nemen.

§ 4. De Beheerscommissie vergadert minstens tweemaal per jaar, met name voor het vaststellen van de begroting en de rekening overeenkomstig artikel 9.

§ 5. Het mandaat van lid van de Beheerscommissie is onbezoldigd.

Artikel 7

De inkomsten van het EVFH worden gevormd door :

- 1° de gelden en vergoedingen betaald voor onderzoeken, studies, ontleding, proeven, keuringen, opleidingen en andere diensten in verband met het doel omschreven in artikel 4 ;
- 2° de giften, legaten, schenkingen, beurzen, prijzen of alle andere giften die zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akten gedane schenkingen onder de levenden ;
- 3° de inkomsten uit de verkoop van rapporten, brochures, kaarten, plans of andere publicaties en producten ;
- 4° de inkomsten van het valoriseren van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten, waaronder het exploiteren van intellectuele eigendomsrechten ;
- 5° de inkomsten van het beheer en de vervreemding van goederen behorend tot het vermogen van het EVFH.

Artikel 8

Het EVFH kan geen inkomsten boeken lastens de begroting van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 9

§ 1. Ieder jaar, voor 31 oktober, stelt de Beheerscommissie de begroting vast van de uitgaven voor het volgende begrotingsjaar, alsmede de middelen van het EVFH om die uitgaven te dekken.

Ieder jaar, voor 31 maart, stelt de Beheerscommissie de rekening van het EVFH van het voorgaand begrotingsjaar op.

De begroting en de rekening, alsmede elke desbetreffende wijziging, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering, samen met het advies van de Inspectie van Financiën.

§ 2. Behoudens indien de Beheerscommissie beslist om het batig saldo van een begrotingsjaar over te dragen aan het Vlaamse Gewest, kan het EVFH dat saldo tijdens het volgende begrotingsjaar vrij aanwenden voor het verwezenlijken van zijn doel.

§ 3. Behoudens andersluidende beslissing van de Beheerscommissie, worden de niet-geldelijke werkmiddelen die door het EVFH in het raam van een derden-opdracht werden verworven, bij het einde van de desbetreffende opdracht automatisch in eigendom overgedragen aan het Vlaamse Gewest, om er verder bij de administratie Waterwegen en Zeewezen te worden aangewend.

Artikel 10

Het EVFH kan met natuurlijke personen en rechtspersonen contracten sluiten in het raam van een aanneming, een onderaanneming, een tijdelijke vereniging, een consortium, en alle andere geschikt bevonden samenwerkingsverbanden.

Het EVFH kan mede-oprichter, lid, bestuurder of vennoot zijn van publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen, op voorwaarde dat deze geen winst beogen, en het doel van deze rechtspersonen met het doel van het EVFH verband houdt.

Artikel 11

§ 1. De machtiging van de Vlaamse regering is noodzakelijk voor :

- 1° de aankoop of de vervreemding van onroerende goederen ;
- 2° de aanwerving van personeel voor een periode van meer dan 1 jaar ;
- 3° de overdrachten en overschrijvingen tussen de verschillende rubrieken van de begroting.

§ 2. Aan de goedkeuring van de Vlaamse regering zijn onderworpen :

- 1° het besluit van de Beheerscommissie tot vaststelling van het reglement van inwendige orde ;
- 2° de begrotingen en de rekeningen, en elke wijziging ervan, zoals bepaald in artikel 9, § 1.

§ 3. Ten minste eenmaal per jaar wordt de boekhouding van het EVFH nagekeken door de Vlaamse regering. De daartoe aangestelde ambtenaren beschikken over alle bevoegdheid van onderzoek, kunnen zich alle stavings- en bewijsstukken doen voorleggen en zich vergewissen van de toestand van de bewaarde goederen, maar mogen zich niet met het beheer inlaten.

Artikel 12

De nadere regelen betreffende het beheer, de werking en de boekhouding van het EVFH worden vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering.

Artikel 13

Artikel 27 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, wordt opgeheven.

Artikel 14

De bij de afschaffing van het Fonds van het Waterbouwkundig Laboratorium te Borgerhout aanwezige middelen worden van rechtswege overgedragen aan het EVFH.

De Vlaamse regering kan alle nodige overgangsmaatregelen treffen om de afschaffing van dit Fonds en de oprichting van het EVFH te begeleiden.

Brussel, 20 september 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

Steve STEVAERT
